

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

maria.joost@kohus.ee
Tallinna Ringkonnakohus

Teie 08.01.2026
Meie 19.02.2026 nr 2-6/26-171-2

Pärnu mnt 7
15084, Tallinn

Vastus avalikule pöördumisele Tallinna ajaloolise kohtumaja kohtuna säilitamiseks

Lugupeetud Pärnu mnt 7 kohtumaja kohtutöötajad

Täna teid pöördumise ning arvamuse avaldamise eest Pärnu mnt 7 hoone kohtupidamise jaoks säilitamise teemal.

Esmalt soovin kinnitada, et Pärnu mnt 7 hoone võimaliku müügi ja kohtu kolimise kohta ühtegi otsust ei ole tehtud. Riigi kinnisvara haldab Riigi Kinnisvara AS ning ministeerium hoonete üüri ega müügiga ei tegele. Kuna riigi kinnisvarakulude vähendamiseks otsitakse lahendusi, siis on tõusetunud arutelud ka Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisalas oleva kinnisvara otstarbekamaks kasutamiseks. See tähendab, et üle tuleks vaadata ka kohtu kasutuses olevate hoonete ülalpidamiskulud ja pinnakasutus, leides võimalusi kulude optimeerimiseks.

Riigil on kohustus majandada enda kinnisvaraportfelli mõistlikult ning tagada, et selle ülalpidamine oleks maksumaksjale jõukohane. Seetõttu tuleb hinnata kohtu kasutuses olevate hoonete ja ruumide kasutust ning kaaluda lahendusi, mis võimaldaks vähendada ülalpidamiskulusid, ilma et see halvendaks õigusemõistmise teenuse kättesaadavust ning kohtu töötajate töökeskkonda. Olen korduvalt öelnud, et kärpetingimustes kokkuhoiukohti tuleks leida eeskätt kinnisvara, mitte inimeste arvelt. Ka kohtud on seda seisukohta seni jaganud, tehes ettepaneku sulgeda Tartu Maakohtu Põlva kohtumaja ja Pärnus Rütli tänaval asuv kohtumaja. Pärnu näitel saab välja tuua, et kohtu vajadustele kohasemaks peeti kolida kogu kohtupidamine ühte kohtumajja ning sulgeda väärika ajalooga hoone, mis oli ligi 100 aastat kohtuna tegutsenud. Ka Tartus Vene tsaaririigi kohtureformi käigus spetsiaalselt kohtumajaks ehitatud Veski tn 32 hoone müüdi mullu Riigi Kinnisvara AS-i poolt ning Tartu esimese ja teise astme kohtunikud kolisid ühte moodsasse kohtumajja. Haapsalu, Viljandi ja Jõhvi on samuti oluliselt ruume vähendanud ning Tallinn ei saa sellest vaatest olla erandiks. Nii valmis juba kümnekond aastat tagasi Tallinnas uus kohtumaja, kus asus tööle varasemalt kolmes hoones tegutsenud Harju Maakohus. Kohtumaja sulgemine ei ole seega mitte midagi enneolematut ning ressursside kokkuhoiu seisukohalt võib see olla hoopis kuluefektiivsem lahendus.

Mööda ei saa vaadata ka asjaolust, et kohtupidamine on aja jooksul väga palju muutunud. Kohtumenetluse digiteerimise arenemisel on ootuspärane, et kirjaliku menetluse osakaal jätkab kasvamist ning menetlusosalistel ei ole kohtuasja arutamiseks vajalik füüsiliselt kohtumajja tulla. Arvestada tuleb sedagi, et kaugtöö laialdase leviku tingimustes on tavapärane, et ka riigiasutuste töötajad ei käi enam sageli kontoris.

Kohtuvõrgustiku tõhusamaks toimimiseks on vajalik analüüsida kohtute kasutuses oleva kinnisvara haldamist, et vähendada riigi kinnisvara ebamõistlikku kasutamist. Pärnu mnt 7 hoonet renoveeriti pea kakskümmend aastat tagasi ning tänapäevaste töötingimuste tagamiseks võib olla varsti vajalik see

täielikult rekonstrueerida. Selliste investeeringute tegemine peab riigi vaatest olema põhjendatud ja vajalik ning arvestama ka riigi suutlikkusega neid kulusid pikas perspektiivis kanda. Riigi Infosüsteemide Keskus plaanib Lubja 4 hoonest välja kolida, mis annaks kohtule rohkem ruumi ning võimaldaks vabanevat pinda ära kasutada uute istungisaalide ehitamiseks, leevendades samal ajal maakohtu muret istungisaalide järele. Eelistama peaks lahendust, kus Harju Maakohtuga samas hoones asuks asutus, mis on enda ühiskondliku rolli poolest sama väärikas.

Tänaseks on Riigi Kinnisvara AS koostanud üksnes esialgsed arvutused ja lahendused kohtute üleviimiseks Pärnu mnt 7 hoonest Lubja 4 hoonesse. Puudutatud kohtujuhid on aruteludele olnud algusest peale kaasatud. Leian, et see teema vajab igal juhul veel põhjalikumat käsitlemist, et detailsemalt avada Lubja 4 võimalike ümberehituste ulatuse ja maksumuse küsimused. Kindlasti on vaja leida kohtutele sobivad ruumilahendused ning analüüsida muudatustega kaasnevat mõjusid. Riigi Kinnisvara AS ei saa otsustada Pärnu mnt 7 hoone võimalikku müümist ühepoolset, vaid üksnes koostöös kohtutega. Avaldan lootust, et kohtud on avatud edasisteks aruteludeks, et ühiselt kaaluda võimalusi ning jõuda läbimõeldud ja vastutustundliku otsuseni, mis arvestaks nii kohtu kui ka ühiskonna vajadustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisaadressaadid:
Rahandusministeerium

Kultuuriministeerium

Mari Kirs 54290114
Mari.Kirs@justdigi.ee